

som indeholder en omstændelig Motivering, tilstrækkelig Sikkerhed for, at de indkomne Ansøgninger netop have været rettede i den Mand, som deri beskrives og have gjort den urimelige Paastand, der anføres, er denne islandske Ansøgning trykt, og, hvis man vil læse den, vil man finde, at den kongelige Resolution af 1792 ikke har gjort dem Uret i de Meninger, der tillægges dem. Efterat denne Klage var afvist, og de Embedsmænd, der havde taget Deel deri, havde faaet en alvorlig Trettesættelse, som de havde for tjent, hørtes ingen saadan lydelig Klage over Handelstilstanden, førend efter at den i 1807 udbrudte Krig var forbi. Under Krigen blev Island naturligviis underkastet mange Lidelser, Danmark var ikke istand til at forsyne Island, men det blev en Tid forsynet fra England. Efter Fredens Slutning fandtes naturligviis Tilstanden i Island at være gaaet tilbage, og fremkom ogsaa da et Dnsse om, at Handelsfriheden maatte blive udstrakt til alle Nationer som det Middel, hvorved Islands Tilstand skulde blive ophjulpen. Man havde ogsaa den særegne Grund, hvorfor man troede at have nogen Føle til at forlange en saadan Udvidelse, at Norge, der forhen var en Deel af det danske Monarchie, var bortskilt fra samme, og at Islands Forsyning navnlig med Trælafst var bleven vanskeligere. Der blev nu nedsat en Commission, som skulde undersøge disse Forhold, og af denne havde blandt Andre ogsaa jeg den Ære at være Medlem, saavel som ogsaa en høitæret Landsthingsmand; men ved nøie Undersøgelse fandt man, at man ikke kunde gaae ind paa at tilstaae en ubunden Berettigelse til Handel med fremmede Nationer. Med Hensyn dertil gjorde de samme Grunde sig gjældende som tidligere, deels nemlig, at det ikke vilde være muligt under en saadan Frihandel at nyde den mindste Indtægt af den islandske Handel, og at den sandsynligviis vilde komme saagodt som udelukkende i fremmede Hænder, og Danmark, som jo iøvrigt havde flere Udgifter i Anledning af Island end Indtægter, saaledes blive forurettet, deels

ogsaa den Betragtning, som jeg forhen har udhævet, at det var meget usikkert, hvorvidt alle Landets Havne virkelig vilde blive behørigt besøgt og Landet forsynet, naar Fremmede skulde tilføre Islænderne de Varer, de trængte til, saa at det med Hensyn til selve Islands Interesse var meget betænkeligt at indføre saadan Handel. Der var heller Ingen af de Islændere, der vare kaldte til Commissionen, som dristede sig til at benægte disse Varer eller modstige de Indvendinger, som ellers vare gjorte mod en saadan Handel. Det var ogsaa kjendeligt, at Islænderne dengang endnu hængte ved den gamle Mening, at Varepriserne ikke maatte forhøies paa deres Fornødenheder, og at man heller ikke vilde kaarligt, som de kaldte det, maatte nedsette Priserne paa deres Producter. Man stræbte imidlertid at skaffe Islænderne adskillige Lettelser med Hensyn til Handelen, man aabnede dem Udvet til et vist Handels-samqvem med andre Lande ved at tilstaae enkelte Fremmede Ret til at besøge Island mod at hvare en vis Afgift, saaledes at der tillige kunde tages Hensyn til, om der virkelig efter Forholdenes Betskaffenhed paa de Steder, de vilde besøge, var Trang til de Varer, de vilde bringe derhen. Da Told ikke kunde finde Sted paa Island, var der ingen anden Maade at bestemme Afgiften paa end efter Læstedrægtighed; — dette er i og for sig en mindre fuldkommen Afgift end Told, da man derved ikke kan tage noget Hensyn til Varernes Værdi eller Betskaffenhed, men der af Læstedrægtigheden maa udredes samme Afgift, hvad enten Varerne, hvoraf den bestaaer, ere af større eller mindre Værdi. Det Æneste, man med Føie kunde bebrejde denne Anordning, var, at den Afgift, der blev paalagt, var for høi, hvilket gjorde, at denne Handelslettelse ikke fik nogen Fremgang. Men det var først efter megen Overveielse og mange Tvivlsmaal, at Afgiften blev bestemt, som den blev, og det endelige Resultat, hvortil man saaledes kom, grundede sig isærdeleshed paa Dtringer af de meest anseete Handlende, som vare blevne tilkaldte.